

1. BÖLÜM

ANATOMİYE GİRİŞ VE TERMİNOLOJİ

Bengi YEĞİN¹

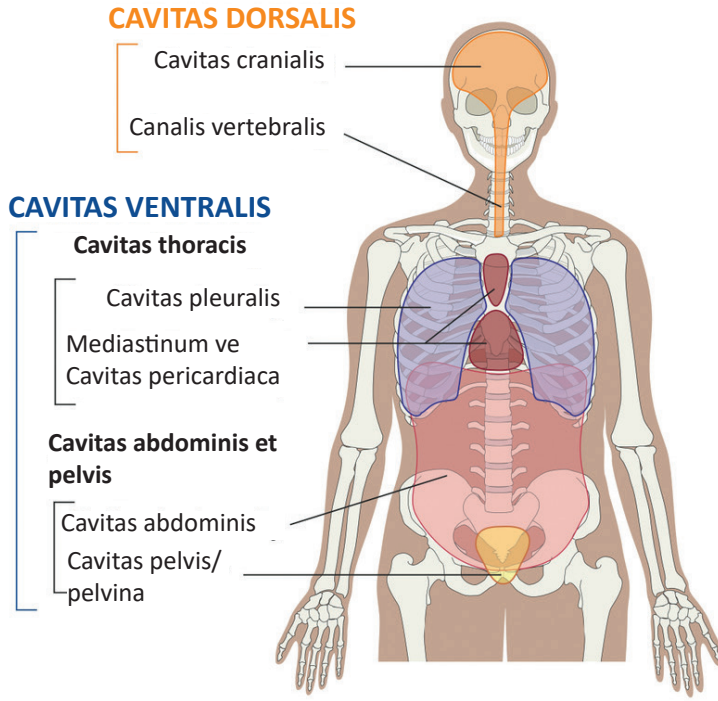
VÜCUDUN ORGANİZASYONU

İnsan vücudunun hangi temeller üzerine inşa edildiğini ve vücudun hangi bölgesinde neyin bulunduğunu öğrenmek, vücudun organizasyonunu anlamamıza katkı sağlar. İnsan vücudu yapısal ve fonksiyonel organizasyon basamaklarıyla karakterize edilir. Her üst seviye, bir önceki seviyenin yapı ve fonksiyonunu birleştirir. Bunlar basitten karmaşığa doğru; hücreler, dokular, organlar, organ sistemleri ve organizma yani insan vücududur.

En basit seviye olan hücreleri birlikte hareket eden kimyasallar oluşturur. Hücreler, yaşamın temel yapısal ve fonksiyonel bileşenleridir. Hücreler belirli oranda benzerlikler gösterse de farklı tipte hücreler vardır. Kimyasallardan oluşan hücrelerde özgül kimyasal reaksiyonlar gerçekleşir. Her hücre, bireyin genetik bilgisinin bir kopyasını içerir. Özelleşmiş hücreler (sperm hücreleri ve oositler) bu genetik bilgiyi bir sonraki nesle aktarır. Hücreler, belirli miktarlara kadar gelişim gösterirler ve belirli bir büyüklüğe eriştikten sonra da bölünme yolu ile çoğalmaya uğrarlar. Hücrelerin canlılık süreleri değişiktir. Sinir hücreleri uzun süre canlı kalabilir. Bazı hücrelerde rejenerasyon (yenilenme) özelliği varken, bazılarında (kalp kası ve sinir hücreleri gibi) yoktur.

Hücrelerin üst seviyesinde bulunan dokular, benzer yapı ve işleve sahip hücrelerden ve onları çevreleyen materyallerden oluşan gruplardır. Hücreler ile çevreleyen materyallerin özellikleri dokunun fonksiyonlarını belirler. Dokular, dört gruba ayrılır. Bunlar: Bağ ve destek doku, epitel doku, kas doku ve sinir dokudur.

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Yüksek İhtisas Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi AD, bengiyegin@yiu.edu.tr

Şekil 7: Vücut Boşlukları

KAYNAKLAR

1. Cankur, NŞ. (2002). İngilizce ve Türkçe Karşılıkları ile Anatomi Terimleri Sözlüğü. Bursa: Nobel ve Güneş Kitabevi
2. Çimen, A. Anatomi. (1994). Bursa: Uludağ Üniversitesi Basımevi.
3. Dorland, WAN. (2000). Dorland's Illustrated Medical Dictionary. Harcourt IE. Philadelphia: WB Saunders,
4. Federative Committee, Fcat. (1998). Terminologia Anatomica/International Anatomical Terminology. Thieme Stuttgart.
5. Greathouse, DG., Halle, JS. Terminologia Anatomica: Revised Anatomical Terminology. Journal of Orthopaedic & Sports Physical Therapy 2004.
6. Janson, Cohen, B. (2014). Medical Terminology: An Illustrated Guide 7th Edition. Lippincott Williams & Wilkins.
7. Kachlik, D., Baca, V., Bozdechova, I., Cech, P., Musil, V. Anatomical terminology and nomenclature: past, present and highlights Surg Radiol Anat. 2008 Aug;30(6):459-66.
8. Mesut, R. (2011). Tıbbi Latince. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevi.

9. Mesut, R. (2011). Tıbbi Terminoloji. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevi.
10. Moore, K. (2007). Kliniğe Yönelik Anatomi. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevi.
11. Scanlon, Valerie C. (2007). Essentials of anatomy and physiology. USA: F. A. Davis Company.
12. Singh, V. (2015). General anatomy with systematic anatomy, radiological anatomy, medical genetics. India: Unit printing press.
13. Sinnatamby, CS. (1999). Last's Anatomy Regional and Applied. Edinburgh: Churchill Livingstone.
14. Rogers, AW. (1992). Textbook of Anatomy. Hong Kong: Churchill Livingstone.
15. Toprak M, Akkın SM. (1993). Genel Anatomi Terminolojisi ve Kullanım Özellikleri. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Basımevi ve Film Merkezi.